

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre	6 frt. — kr.
Fél évre	3 „ — „
Negyed évre	1 „ 50 „
Egyes szám ára	6 kr.
Külföldre egy évre	8 frt. — kr.

Ezen lap megjelenik
hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Közigazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap,
a csikmegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

Hirdetések közlési díja:
minden egy hasábos 1 garmond
sorért vagy annak térfogatáért
4 kr. s minden egyszeri közlés
után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyitlter” rovatban
közlendő cikkek soronként
10 kr. díjért közöltnének.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ-HIVATAL:

Kézdi-Vásárhelyt:

Csik-Szeredában:

Székely-Udvarhelyt:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

T. Nagy Imre szerkesztő lakásán.

Dr. Kádbé Ferenc szerkesztő lakásán.

A lap tartalmát illető közlemények, valamint előfizetési pénzek, hirdetmények, nyitlterek stb. mindhárom szerkesztőségben és kiadóhivatalban elfogadtnak.

Kézdi-szék, december 19.

Ha társadalmi életünket komoly megfigyelés tárgyává tesszük, fájó lélekkel kell beismernünk, hogy annak lüktető ere ezer meg ezer bajnak és betegségnek van kitéve, kínos állapotban tengődik. S megfigyelésünk eredményeképp kimondhatjuk, hogy mai társadalmunk nagyon is beteges. Hol és miben rejlik tehát e betegségnek gyógy-szere?

Korunk a társulás és testületi szervezkedés kora. A mit egyes ember egymagára nem bír, azt többen egyestett erővel könnyen megtehetik. A nagy közös cél érdekében le kell mondani a megszokott egyéni hajlamokról, alá kell rendelni a személyes hasznat és kényelmet az elérendő közjóknak. A nagy közös cél elérésére irányuló testületi alakulás bizonyára önmagában hordja a társadalmi nehéz állapotok javulását.

Ismeretes előttünk a történelemből a fő- és középnemesség s a jobbágy-ság viszonylagos multja. A földesur jobbágyaiban és a jobbágyok földes-uraikban valóságos támaszokat láttak és bírtak. Egyik a másiknak lekötelezettje volt. A földesur védte jobbágyát és a jobbágy bizalommal fordult földes-urához szükség idején.

Feljött aztán a szabadság napja, ütött a váltság örvendetes órája. Szabad maradt a földesur s szabadá lett a jobbágy.

A régi nemesi és főnemesi nagy birtokokba azonban — fájdalom! —

az élelmes semita faj fészkelte be magát; s a mely családoknak léte fölött még nem huzatott meg a halál hangja, ott a rendszertelenség és roppant terhek miatt már-már a közelgő végpusztulás halálhőrgései hallatszanak. A felszabadult osztály pedig roppant munkája daczára csak kinlódik, vonaglik. Mert maga a magyar törvényhozás gondoskodott róla, hogy megfoghatlan szabványai értelmében a saját nemzet-beli executorok dobják ki ősi birtokukból a tősgyökeres magyar családokat s hogy az idegen törzsbeli lezíg gyönyörködjenek Alpár hizalmas mezején, melyet vérökkel szerettek őseink. Ez szomorú valóság s elmondhatjuk a nélkül, hogy valaki a társadalom terére vitt politikával vádolhatna.

E nagy társadalmi betegség ellen egyedüli gyógyszer, mint már említők is, a testületi szervezkedésben rejlik.

A nagybirtokos osztály roppant zilált állapotban van. A magyar fő- és középnemesség ma már csak a történelemé, csak mint regényhősök szerepelnek, mondákban emlegettetik régi dicsőségük. Sok régi család kiveszett s újabb keletű és nevű korcsok léptek helyükbe. A fennmaradt ivadéknak tehát annál erősebben és nagy áldozatok árán is szervezkednie kell, hogy védelme alá vegye a magyar gentrynek még meglevő maradványát.

Igen, szervezkedésre hívja fel nemzetünknek birtokos főnemességét dicső emlékü multja, de nem hogy elő-jogot biztosítson magának, hanem hogy

megmentse a jövőnek azt, a mi még megmenthető.

Ezen főosztály lenne hivatva módot nyújtani a szinlódó osztálynak, hogy az mentve legyen azon nyomorteljes agrár-viszonyoktól, melyekben ma vergődik.

Társadalmunknak testületekre van szüksége, melyek megvédjék érdekeit korunk vészes áramlataival szemben.

Tudjuk a történelemből, hogy a középkorban a gyöngébb nemesség az ököljog elől a hatalmasabb főnemesség védszárnyai alá menekült. Miért ne kereshetne ma a gyöngébb védelmet a hatalmasabbnál minden körülményei között, de főleg a nagy perczentes hitelintézetek rabló lovagjai ellen, kiknek a középkorinál sokkal kegyetlenebb ököljogát a liberalismus törvénybe foglalta, míg törvényileg sem a főbb, sem a kisebb birtokos és földművelő osztály biztosításáról gondoskodva nincs.

De itt tette van ám szükség és áldozatra. Nagy szólamok- és üres phrasissal nem sokra megy a beteg társadalom.

Felvidéki.

Országgyűlés. A képviselőház a vallás- és közoktatásügyi miniszterium költségvetésének tárgyalását kezdte meg. Beadatott 3 határozati javaslat és pedig Urváry Lajos által a Muraköznek a zágrábi érsekség hatósága alóli kivonása és magyar püspökség alá helyezése tárgyában, továbbá Irányi Dániel által a vallásszabadság biztosítása érdekében és végre Helfy Ignác által a keleti akadémiának Budapesten való

felállítására nézve. A cultusminiszter azon felszólalása után, hogy a Muraköz átkelezése iránt a tárgyalások most is folynak, hogy továbbá a vallásszabadságot, mert az már megvan, törvényen szabályozni nem szükséges és végre, hogy a keleti akadémiára, a bécsi mellett, szükség nincs: a ház mindhárom határozati javaslatot elvetette. A részletes tárgyalásnál gróf Zichy Jenő a vidéki iparos tanulók oktatására előirányzott 8000 frt helyett 20,000 frt felvételét kívánta. A pénzügyi és közoktatási miniszterek ellene szóltak, de ígérték, hogy a jövő évben e célra is tette-mesebben magasabb összeget fognak a budgetbe felvenni. Erre gróf Zichy Jenő a nagylelkű főúr, kijelentette, hogy a f. évre a hiányzó 12,000 frtot sajátjából a miniszterium rendelkezésére bocsátja. A nagylelkű főúr szavait általános éljenzessel fogadta a képviselőház s meg vagyunk győződve, hogy ahoz az egész ország csatlakozik.

A közegészségügy rendezéséről szóló törvény 142-ik §-ában foglalt s az orvostárs kötelezettségére vonatkozó rendelkezések tényleges életbeléptetésének kellő ellenőrzése céljából a belügyminiszter a törvényhatóságoktól, a községi és körorvosok létszámáról, azok fizetéséről, a be nem töltött körorvosi állások tisztebén miként állásáról s a végleges betöltés iránt tett intézkedésekről tüzetes jelentéseket kívánt be. A jelentés e hó 20-áig okvetlenül felterjesztendő, jövőre nézve hasonló jelentések, minden év július és január hónapjai első napján lesznek felterjesztendők a belügyminiszterhez.

Vasut Csikmegyén keresztül.

Biztos forrásból vesszük a következő értesítést:

„Igen komoly célú tárgyalások alapját képezi egy Kolozsvártól Szász-Régen felé Tölgyesnek s innen a cernovici-jassy-i

A „Székelyföld” tárczája.

Nemzetünk őrangyalai.

(A k.-vásárhelyi jótékony nőegyletnek decz. 10-én tartott fillérestélyén felolvasta Szentiványi Ignác.)
(Vége.)

A gyermeket ő, a jó nő neveli, kész volna saját vérével táplálni, hogy emberre képezhesse. A fiúból lelkes hazafit nevel, hogy méltó legyen az elhunyt hős apákhoz. Ő tanítja először is a szent haza nevét kimondani; ő csepegteti szívbe a drága hon szeretetét; ő adja rá legelőször a magyar öltönyt, hogy külsőleg is magyar legyen; ő tanítja először is üdvöztönnk szent tanaira, hogy életén keresztül az erény, az igazság, a becsület útján haladjon; ő ismerteti meg a halhatatlan Széchenyi István lelkületével. Ott őzi házi szentélyében a nagy elhunytaknak képeit, hogy gyermekeik mindig emlékekben tartsák a nagyok, a jók fényes tetteit. Ilyen a valódi jó nő; nemcsak az általános, hanem a nemzeti nevelésnek is őrangyala.

A nő letörli a szenvedők keserű könnyeit, enyhíti a sújtó nyomort; erényét el nem adja, hisz, remél és szeret; mert

a valódi nő az erkölcsös és vallásos élet őrangyala.

Ha a nemzet veszélyben van, ő lelkesít; ő fűz korszort a hős bajnoknak, s lemondva szerelméről, elereszti vagy vele megy a csatába; beköti sebeit a harczfinak s ápolja, gondozza, vigasztalja; ha áldozni akar, a hon oltárára teszi ékszerait, oda adja utolsó fillérét is. Korszort visz a bajnok sirjára, szomorú fűzfát ültet mellé s megsiratja; örökdió emléke felett s kegyelettel adja át azt szeretett gyermekeinek. Ha férje elhal a csatában, megnyugszik a végzet nehéz csapásán; hisz férje a szent házáért halt meg. Ha jobbainknak emléket akar állítani a nemzet, egész lelki buzgalommal keresi feltársait a nő, összeszedi az áldozatot s nyugodtan, mint a ki leg-szentebb kötelességét teljesíti, adja át azt a nemzetnek. Ott vannak az emléksobrok, a színházak, a magyar akadémia, a Kazinczy-, Kisfaludi-, Petőfi- s más alapítványok; e törvényhatóság központján diszelég sok drága érdekes tárgyaival a tudománynak szentelt székei nemzeti muzeum; itt van e város területén az árvaház, a szenvedő szegények részére felállított menház; mindhármát e nemes törvényhatóság területén

köztiszteletben élő két fenkölt lelkű honleány állította, miért számos lap méltán nyilvánított elismerő hálát; úgy itt, mint a központon, kiváló buzgalommal működik a jótékony nőegylet, számos szenvedőnek enyhítvén nyomorát. Bizonyára alig talál-nánk lapot, melyen ott ne ragyogna számtalan magyar hölgynek mint őrangyaloknak névsora. Hogyne volnának tehát a valódi jó nők a nemzeti élet és kegyelet őrangyalai?

A nemzeti műveltség és művészet fejlődését a nők szép sikerrel mozdítják elő. Nézzük a színészetet, irodalmat; első pártolói a nők; segítik, méltányolják a művészt, megkoszorúzzák az író; gondoskodnak árváiról, hogy a mit nélkülöztek életükben, az elismerés, a hála pótolva legyen gyermekeik útján. A művészek és írók képeit kegyeletos emlékül őrzik. Műveiket megszerzik, hogy tetteikből ismerve, kellőleg méltányolhassák. Méltán mondhatjuk, hogy a valódi magyar nők a nemzeti műveltség és irodalom őrangyalai.

Nem is feledkezzik meg a nőkről a nyilvánosság hálás szava sem. Az irodalom gyakran hatályosan s méltó elismeréssel szól a nőkről, úgy tüntetvén fel őket, mint

a milyenek a valóságban. „Egy szelid aszszonyi kebel részvéténél nincs semmi vigasztalóbb”, mondja br. Eötvös József, felejt-hetlen korszoros költőnk. „A hölgy a természet legjobb gondolatja”, írja a halhatatlan Kölcsey. „Az ember életének boldogsága a ti kezetekben nyugszik”, helyesen állítja a nemes szívű Szabó Rikárd.

Képzeltetünk-e ezek után szebb, magasztosabb képet a valódi magyar hölgy képénél?

Hogy a nők valódi őrangyalok, azt be tudná bizonyítani sok férfi, kiket egyedül csak a nők tettek boldoggá. Fényesen igazolja ezt báró Jósika Miklós halhatatlan regényírónk egyik jeles művében ezen kifejezéssel: „A férfi életére örömet, üdvöt csak a jó nő nyújthat.”

S ha minden nemzet dicsekszik szépségével, legyünk mi is büszkék s ne csak az égben keressük, hanem ismerjük meg itt a földön is őrangyalainkat, mert a valódi magyar hölgyek nemcsak szépek, hanem a férfiak s a családi élet boldogsága, a nemzeti nevelés, nemzetiség, nemzeti élet, magyar dicsőség, szent kegyelet, a szépművészet és virágzó irodalmunk őrangyalai.

vonali passauai állomáshoz vezető vasút kiépítése. E vasút a Fekete tengert 200 kilométerrel hozná közelebb összeköttetésbe Béccsel, mint a mostani krakkó-lemburg-cernovici vonal. Ezen körülményeknél fogva kétségtelen, miszerint a magyar állam a vállalat létrejöttétől tőle telhetőleg támogatná, a vonal előnyös volta miatt pedig már most biztosnak tekinthető, hogy annak létrehozására a külföldi tőkék meglesznek.

Ma azonban ezen kérdés még csak az előtanulmányozás stadiumában van, noha az már eddig is meg van állapítva, hogy az előmunkálatok a tavasszal bizonyosan megkezdhetnek.

A jövő hó folyamán ezen vonalat az illető töképezések megbízottjai okvetlenül bejárandják.

Eddig tart az értesítés. Azonban mi sokkal több jövőt ígérnek a vállalkozásnak és aránytalanul kevesebb költségbe kerülne ama vonal a topográfiai viszonyok miatt is, ha az a már tervbe vett héjjas falva-udvarhelyi vicinális vasúttal lenne összeköttetésben, illetőleg annak folytatását képezné Zetelakán és Gyergyó-Szt. Miklóson át.

A Székely-egylet közgyűlése.

(Eredeti tudósításunk.)

Budapest, 1882. decz. 14.

T. szerkesztő ur!

A székely közművelődési és közgazdasági egylet, mely minket oly közelről érdekel s melynek működéséhez annyi fontos érdekeink kedvező megoldása, oly sok jogos reményeink megvalósítása fűződik, a postapalota dísztermében ma tartotta meg ez évi rendes közgyűlését. Midőn a t. szerkesztő ur felszólításának engedve, e közgyűlés lefolyásáról a kívánsága szerinti lehető legnagyobb tárgyilagossággal becses lapját értesíteném, még kellene emlékeznem a közgyűlést megelőzőleg, decz. 13-án tartott ismerkedési estélyről, melyen mindössze 35-ön, köztük 3 nő és a nagy magyarságságról ismeretes angol John Fretwel vettek részt. De ennek leírását annyival inkább mellőzhetem vélem, mert az egy pillanattal sem bírt a hasonló alkalmaknál a fővárosban már az unalomig megszokott chablonból kiemelkedni, sőt hiányzott még azon speciális székely jellege is, mely ezelőtt némi vonzalmat gyakorolt a fővárosi közönségre. Azonban e részvételtség arra mindenesetre alkalmas volt, hogy az embert a másnapi közgyűlésre előkészítse — ha netalán valami nagy közönségről álmodott. Őszintén szólva, én a magam részéről, mint székely ember, szégyeltem volna mégis saját magam előtt e részvételtségből a közgyűlés látogatottságára prognostikont vonni, mert nem valék képes elhinni, hogy a székely-egylet, mely hivatala van a legvitálisabb s így „par excellence” magyar nemzeti érdekeket apolni és kielégíteni, s mely midőn ezt egyleti tevékenység által társadalmi uton, tehát ott, hol épen a közönség legnagyobb részvételétől függ a siker, törekszik elérni, mondom nem voltam képes elhinni, hogy ily nagy foku közönséget találkozzék, működése iránt ily csekély, mondhatni semmi érdekltséget se legyen képes ébreszteni! Pedig a mai közgyűlés bebizonyítja ezen, a székely-egylet s általa képviselt érdekekre oly szomorú s ránk székelyekre nézve oly fájdalmas tényt. Mindössze 13 tag és 6 vendég jelenlétében kellett Deák Farkas alelnöknek a közgyűlést a következő beszéddel megnyitani:

Mélyen tisztelt közgyűlés! Ez elnöki szék elfoglalásához nekem csak kivételesen van jogom, de e kivételes eset, fájdalom, bekövetkezett, mert szeretve tisztelt elnökünk, Hájós János ur ő méltósága hirtelen bekövetkezett családi körülményeinél fogva akadályozva van az elnöki szék elfoglalásában, tegnapelőtt a fővárosból el is utazott, s ennél fogva programunk első pontja, hogy közgyűlésünket szokásos szép elnöki beszéddel megnyissa, ezuttal elmarad. De a reám hármlott kötelesség parancsszavára néhány szót mégis mondanom kell. Egyletünk alapszabályai rendelik a közgyűlés megtartását minden évben, főként az évi számadások bemutatása s a választmány

tagjainak felfrissítése végett s az idén a választmány úgy találta czélszerűnek, hogy a közgyűlés itt a fővárosban, a választmány székhelyén tartassék. — Tudom én azt jól, hogy ha több időt engedett volna is az elnökünk akadályozó körülmény, nehéz feladat lenne a főváros emelkedett izlésének és műveltségi igényeinek megfelelő beszéddel fogadni ily választékos közönséget. Mert hiszen azt minden hallgatóm tudja, hogy a székely nemzet mily fontos érdekek letéteményese hazánk keleti szélein s tudja, hogy ebből folyó kötelességét miként teljesítette lakhelyének elfoglalása óta. Ismeretes mindnyájunk előtt az is, hogy e néhány százazzerből álló igaz magyar fajt mennyi vész és vihar között tartotta meg napjainkig a gondviselés, melynek a fenntartásban földi eszközei voltak: a szigorúan meghatározott terület, az ősiség megosztása, ama körülmény, hogy a leány csak kivételesen részesülhetett földbirtokban (fiu-leány). És hogy a földbirtok, valamint a régi időkben, úgy a nemrégiben is (Mária Terézia királyné bölcs rendelete szerint) nem volt végtelenségig felosztható. Ezekből következett, hogy földbirtokot idegen nem szerezhetett; csak ritkán, nagy nehezen s csak beházasodás, fiu-leány nőül vétele által juthatott bárki is a székelyek közé.

A nép minden tagja egyenkint nem volt s nemzeti praerogatívákat élvezett széles Magyarország minden vármegyéjében, ha körülményei úgy hozták magukkal, hogy szülőföldje bérceit odahagyja. Tagadhatatlan, hogy a területi és nemzeti elzárkózottság, a konzervatív és arisztokratikus intézmények szeretete és ápolása a külön földnek és fajnak hatalmas fenntartóul szolgált a hosszú századokon keresztül. Minnek eredménye volt, hogy fennmaradtunk s még fenn vagyunk, mint nyelvben és vérben erős, igaz magyar faj s isten segéd-mével úgy maradunk a jövő ezred éven keresztül is.

De a jelenben a területi elzárkózottságnak, a nemzeti praerogatívák hasznosságának, a családi vagyont védelmező ősiségnek, a fiu-leányságnak, szóval minden arisztokratikus védőeszköznek, mind véget vetettek az új idők s a modern világnézetek. Nincsenek többé a székelyföldnek szigorúan körvonalazott határai, nincsenek a székely nemzetnek sajátos külön jogai, előnyei, ősi birtokai végtelenségig felosztható, részes benne minden leány s megvásárolhatja még a ki nem is honpolgár. A faj, mint olyan, semmi előnyt nem nyújt, csak az egyéni érdemek számlálatnak. Minden másként van most, mint volt régen...

Mi, tisztelt közgyűlés, kik e szerény egyletet alapítottuk, úgy gondolkodtunk, hogy azt a székely faj, melynek ez állam s még a szomszéd osztrák állam is, sőt maga a felsőház dinasztia is annyi hasznát vette az elmúlt századokban és még veheti a jövőben, okvetlenül fenn kell tartani s e végett most ez átmeneti korszakban, most, mielőtt a civilizációznak áldásait élvezhetné, most, midőn még sok részben csak a multnak veszteségeit érzí, támogatni, segíteni, bátorítani kell szóval, tettel, a mennyire csak lehetséges. Mi, kiket születésünk, rokonaink, gyermekkorunk s ifjúságunk emlékei s őseink hagyományainak rendíthetetlen hite és szeretete köt e földhöz és fajhoz, mi lelki gyönyörűséget találunk a gondolatban, hogy terhes foglalatosságaink közepette s csekély eszközeinkkel is valamit tehessünk edes szülőföldünkért és népünkért most, midőn annak épen legtöbb szükségét látjuk. Majd ha vasutak szelik át minden irányban völgyeit és halmait, ha a kis malinok zugását ezer gyár zakatolása váltja fel, ha városait villanyfény világítja s ipar, kereskedelem, gazdaság, nevelés, tudomány, művészet, jólét semmi kívánni valót sem hagy, akkor visszavonulunk, szüntetjük buzgalmunkat és a szép valóság előtt meghajolva, más tényezőkre bizzuk a teendőket, de most, uraim, míg ama képek csak a messze jövőből integtenek felénk, továbbra is kérjük magas kormányunk kegyes pártfogását, barátaink, jóakaróink szeretetét és segéd-mét; mi erős akaratunk ragaszkodunk egyletünk rendeltetéséhez és kitűzött céljaihoz, lankadatlanul tovább folytatjuk eddigi sikeres működésünket s valamint magunktólunk telhetőleg igyekszünk alapszabályainkban körülírt s általunk elvállalt kötelességeinknek eleget tenni, úgy bizonyára tudni is fogjuk alapszabályaink komoly rendelkezéseit minden irányban fenntartani.

De nem folytatom tovább, tisztelt közgyűlés e mindenki által ismert gondolatok fejtegetését, hanem felkérem titkár urat, olvassa fel évi jelentését.

Utána Nagy Gábor titkár olvasta fel évi jelentését, melynek legérdekesebb pontja kétségtelenül az volt, hol felemlíti, hogy az egylet vagyona jelenleg tesz:

értékpapirokban 18,570 forint; készpénzben 992 forint 79 krt; a tagoknál künn levő hátralékokban 1700 forint, vagyis összesen 21,262 forint 79 krt. Megjegyzendőnek véli azonban maga a titkár is, hogy ez összeget a Thuróczy Adolf által rendezett sorsjáték 6100 forintnyi jövedelme növelte ekkorára. A jelentés többi részében aztán felvannak említve a központi választmány működésére vonatkozó dolgok, nevezetesen, hogy számos székely ifjút és intézetet ajánlott és vett pártfogásba a főhatóságoknál; a szövést és női ipar terén megindult mozgalmat élénk figyelemmel kísérte; a vidéki választmányokat buzgó támogatással működésükben; az érdeklődés és figyelem ébrentartására évkönyveket ad ki, a nép számára pedig olcsó naptárt szerkesztett, melyre nézve örömmel említi fel a titkár, hogy az ideiből már 3 ezer fogyott el; a fafaragás- és kosárfonásban több ifjat képeztetett ki s hogy az egyesület működése közvetlenebbül hason, a vidéki tagsági díjak 40%-át a helyi viszonyok szerinti szükséges és hasznos czélok előmozdítására fordítja.

Végül élénk részvétellel emlékezik meg a vesztéséről, mely Lázár Dénes és Knöpfler Vilmos elhunytával az egyesületet, de különösen a vidéki választmányokat érte.

A titkári jelentés után Thuróczy Adolf mutatja be számadását a sorsjátékról, mely után Szilágyi Sándor indítványára a közgyűlés jegyzőkönyvileg fejezi ki köszönetét a sorsjátékot rendező bizottságnak, különösen pedig buzgó elnökének: Thuróczy Adolfnak.

Ugron Ákos szözlát fel ezután, ki hosszabb beszédben tényekre tett hivatkozásokkal fejezi ki abbéli fájdalomát, hogy az egyesület nem volt képes még eddig megfelelni a hozzákötött várakozásnak. Hangsúlyozza különösen, hogy az egyesület sokkal kevesebb pozitív eredményt tud felmutatni működésében, semmint a mennyit el lehetett, de kellett is volna érnie.

Ily és Antal Ugronnal szemben bizonyítani igyekszik, hogy a közp. választmány megtett mindent, mit ismert szerény körében megtenni lehetett.

Buzogány Áron élénk indignációval utasítja vissza Ugron vádját; a központi választmány működését illetőleg hivatkozik arra, hogy Oláhországban — kérelmekre — a konzulatusok mellé egy-egy magyar egyén alkalmaztatott; a földművelési miniszter megígérte, hogy az erdőőrző szakoktatásnál pártolni fogja a székely ifjakat; megnehezített a határon való átkelés, s végül a „kisüstök” dolgában is igyekeztek hatni a kormánynál, de hogy eredménytelenül, az nem az ő hibájuk.

Prileszky Tádé sajnálatát fejezi ki, hogy nem, székely ember, de dacára annak, élénk érdeklődéssel viseltetik a székelység ügye iránt; ezért lett tagja mindjárt megalakulásakor a székely-egyletnek; szívből ohajtja, hogy a közp. választmány s általában a székely-egylet elérje a maga elé tűzött célt, de ez a cél sokkal nagyobb és nehezebb is, semhogy egy csapásra el lehetne érni. Ő meg van győződve róla, hogy a közp. választmány megtett mindent, mit eme cél elérésére nézve jelenleg megtehetett; bizalmat szavaz ezért neki. A kisüstökre vonatkozólag előadja, hogy a kormánypárt körében is többen szóba hozták ezt ügyet, s a miniszter meg is ígérte, hogy fog intézkedni.

Tolnai Gábor arra nézve kér felvilágosítást a közp. választmánytól, hogy mennyibe került az egyletnek a mult évi közgyűlés, mely Kézdi-Vásárhelyen tartott?

Nagy Gábor utal e tekintetben a titkári jelentésre.

Buzogány Áron megadja a kért felvilágosítást: csak annyiba, a mennyibe az elnök, titkár és pénztárnok utazási költségei kerültek. Ezeket ugyanis az egylet pénztára fizette.

Borszéki Soma szintén a központi választmány védelmére emel szót, kijelentve, hogy igen is tett eleget az egye-

sület a földművelés és ipar érdekében. Tétlenséggel nem vádolható a központi választmány.

Ugron Ákos szavainak félreagazása miatt kér szót. Nem vádolta tétlenséggel a központi választmányt, sőt bizalmatlanságot sem akart szavaztatni, hanem csak azon egyéni meggyőződésének adott kifejezést, hogy a székely-egyletnek, mint ilyennek, működése nem eredményezett 6 évi fennállása óta semmi olyant, mi megfelelhetne ama várakozásnak, hogy a hozzá kötött nagy czélokat elérjék.

Szóltak még ezután többen pro és contra a dologhoz, míg a hosszuvá vált, már-már személyeskedő polemikának azzal vetett véget az elnök, hogy kijelentette, miszerint sem az elnökség, sem a választmány nem ringatja magát azon hitben, mintha semmi kívánni való sem maradt volna hátra, de megtették mindazt, a mit tehettek.

Következett a pénztárnoki jelentés, mely szerint bevétel volt 13961 forint, kiadás 2003 forint. A felügyelő bizottság jelentése után a pénztárnoknak a felmentvényt kiadták.

A jövő évi költségvetés előterjesztésekor Tolnai Gábor azt indítványozza, hogy a központi tisztviselők fizetése, illetőleg a kezelési költségek ne haladhasák felül a jövedelem 10 százalékát. Többen szólaltak fel ez indítvány ellen s különösen Buzogány Áron igen heves módon emelt szót, mint mondá, azon, e közgyűlésen nem hangoztatott ugyan, de a vidéken igen elterjedt vád ellen, mintha az egész székely-egyesület csak azért szerveztetett volna és tartatnék fenn, hogy ide fenn a fővárosban a központi választmány tisztviselői fizetessék magukat. Egyszerűen utal e tekintetben azon körülményre, hogy a titkár 300 forint, a pénztárnok pedig 150 forint honorariumot kap, holott mindkettőnek sokkal több munkát kell az egylet érdekében elvégezni, semhogy ennyi fizetést sokalni lehetne, plane itt a fővárosban, hol az alatt az idő alatt, míg a titkár és a pénztárnok elvégzi az egyleti ügyeket, kétszerte annyi pénzt lehetne keresni. Felszólaló maga volt az egylet titkára; négy éven át vitte az egylet ügyeit csupa hazafiságból — ingyen; egy éven át, igaz, kapott fizetést, de a 6-ik év kezdetén letette a titkári tollat, mert nem tűrhette tovább a fizetésére tett hánytorgatásokat. Heves beszéde közben figyelmeztetni akarta az elnök, hogy ez most nem tartozik ide, ne beszéljen róla, mire Buzogány tüntetőleg elhagyta a termet.

Elnök szavazásra bocsátván Tolnai indítványát, szótöbbséggel elvetették. Ugy szintén elvetették a választmány azon javaslata is, hogy az egyesület az országos ipar-egyesület alapítói közé lépjen 100 frttal.

Ezután a közgyűlés elhatározta, hogy az összes székely községek nyereszenek meg pártoló tagokul; továbbá, hogy az egylet a fővárosban tanuló szegény ifjakat segélyezze és hogy a tagdíjak ügyvéd által hajtassanak be.

A választmány új tagjai lettek: Nagy Gábor, dr. Török Albert, Becze Antal, Sándor László; a kisorsoltak helyett: dr. Antal Géza, Buzogány Áron, Feleki Miklós, Jakab Elek, Hegedűs Sándor.

Végül elfogadtattak az elnök azon indítványa, hogy az elnökség vezetése mellett fejezzék ki az egylet köszönetét br. Kemény Gábornak és kérjék ki gr. Széchenyi Pál támogatását.

ry.

Levelezés.

Csik-Ajnád, 1882. decz. 14-én.

Tekintetes szerkesztő ur!

A csikmegyei általános tanítótestület csiki köre f. hó 9-én Csik-Ajnádon az iskola épületében gyűlést tartott, melyen a körnek majdnem minden tagja jelen volt.

A tekintetes szerkesztő ur engedel-mével bátor vagyok ezen, egy a tárgysorozat változatosságánál, mint a résztvevők

igen szép számánál fogva érdekes gyűlés lefolyását a következőkben vázolni.

Próbatanítást tartottak a helybeli tanítók, és pedig Éltés János a második osztályban a számtanból, Szőke Márton a negyedik osztályban a természetrajzból. A tanítások meghallgatása után elnök a szép számmal megjelent tagokat üdvözlővén, a gyűlést megnyitotta.

Mintán a mult gyűlés jegyzőkönyve hitelesítettett, a próbatanítások bíráltattak meg. A kiküldött bírálókon kívül részt vettek a vitában más egyleti tagok is, s a komoly tárgylagos bírálat mindkét tanítást sikerültnek nyilvánítá. Örömmel kell konstatálnunk, hogy az egyleti tagok a gyűlésnek ez igen fontos momentuma iránt mind inkább kezdenek érdeklődni; minden személynéskedés nélkül említik fel az észlelt vétségeket, barátságosan közlik egymással utasításait, s érzékenykedés nélkül fogadják el a jó tanácsokat.

A következő pont alatt az egylet a kegyelet adóját rőtta le korán elhunyt, tehetséges tagja Szőke Károly csik-szt.-györgyi tanító iránt. Az elhunyt felett emlékbeszédet tanító társa Györpál János tartott. Az őszinte, igaz barátság meleg hangján ujtotta fel az elhunytak emlékét; feltűntette őt mint derék férfit, mint fáradhatatlan, kötelességét pontosan teljesítő, buzgó tanítót, mint áldozatkész, páratlan becsületességű jó barátot. A valóban szép és megható emlékbeszédért a gyűlés Györpál Jánosnak köszönetet szavazott, s egyszersmind felkérte, hogy azt az egylet irattára számára engedje át, a mibe ő készségesen bele is egyezett. (A beszédet közölni fogjuk. Szerk.)

A gyűlésnek egyik érdekes mozzanatát képezte a Szőke Márton felolvasása „A szarvas gombáról.” Szerző a nevezett növényt részletesen, szakavatottan ismerteti; felsorolja annak egy természetrajzi, mint élettani tulajdonságait; leírja, milyen talajban terem, minő időjárási viszonyokat szeret, hol és miként található fel stb. Az egész felolvasás azt tanúsítja, hogy szerző nem innen-onnan, egyes könyvekből kisedegetett adatokat, hanem saját tapasztalásából gyűjtött ismereteket terjesztett a gyűlés elé. Ugy ezen, mint Ferencz Jánosnak „A fal képek és szép érzék” című felolvasását a gyűlés élénken megéljenezte.

A felolvasások után következett a pályaművek megbírálására kiküldött bizottság jelentése, a melyből a következőket adjuk: A fiók-kör 10 frt jutalomdíj mellett a következő pályatételt tűzte ki: „Írassanak le azon társas játékok, melyek nálunk az ifjuság közt el vannak terjedve, s melyek sem az egészségre, sem a jó erkölcsre káros befolyással nincsenek.” A bíráló bizottság a művet kimerítően és tárgyilagosan méltatván és az abban levő hiányokat kitüntetvén, a pályadíjat csak azon esetben véli kiadhatónak, ha szerző művét a bírálatban foglalt utasítások szerint újra átdolgozza. — Mintán a gyűlés a bíráló bizottság véleményét egészben elfogadta, a jelíges levélke felbontatván, a mű szerzőjeül Ferencz János felsőnépiskolai segéd-tanító jelentetett ki.

Ez rövid vázlatra a lefolyt gyűlésnek. Azonban mielőtt tudósításonkat befejezném, azon ohajtásomnak adok kitejezést, hogy a társulási szellem, szép, jó és nemes iránti érzék minél szélesebb körben terjedjen el tanítóink között, hogy így egymást buzditva, egymás példáján lelkesülve és okulva, minél könnyebben előmozdithassák hazánk egyik szent ügyét: a népnevelést.

(s.)

Irodalom.

Világos után.

(Mutatvány Molnár György sajtó alatt lévő művéből. Előfizethetni 1 frt 50 kral Aradon, Petőfútoza, 4 sz. szerző nevére.)*

(Folytatás.)

Vétettem, oh sokat vétettem eszményem ellen, és bár kínos vergődéssel usznom kelle azon áradattal, melyet én a sze-

*) Előfizetéseket elfogad lapunk szerkesztőseje is. Szerk.

gény, magára hagyatott, sőt üldözött, gyöngye erőmmel egy sem tarhattam föl, de mindenkor és mindenképen arra törekedtem, hogy gátakat, zsilipeket vessek a rohanó ár elébe, melyek eszményemet, — a magyar drámai művészetet, a hullámok sirjába ne engedjék eltemetni!

De ha véretem is eszményem ellen, csak iszonyu próbák után tevém ezt, még pedig csaknem emberi erőt felülmuló küzdelemmel és kitartással, midőn a kis budai népszínházban az egész első éven át az eredeti színirodalomnak adtam tért, ezt szolgáltam hiven csapatommal!

Az időt akartam tulszárnyalni és nem gondoltam meg, hogy erre nem elég az én gyöngye erőm!

Ezekért levék színigazgatóvá és ezért nem volt időm, módóm és alkalmain, kiváló nagy művészszé fejlesztenem kétségteleen vált színészi tehetségemet és a magam által nem is sejtett, csak bensőmben lappangó, talán írói képességemet is.

Csoda-e, és vajjon kritikailag is elithető-e, ha mi honvéd-gyerekek, hazánk sorsának a világosi mezőkön való és nem is sejtettett gyászos megoldása után, az aradi vértanúk szellemzárnyainak érintései alatt, Thália védpajzsa mögött a színpadon mindjárt nem a való művészetre gondoltunk, hanem a nemzetet ébren tartó politikai lelkesítésre, melyért ép úgy, mint a harcmezőn, sőt még inkább kitelte magát a magyar színész a Bach-huszárok kinoztatásának?!

Melyik volt a nagyobb, a hősiesebb feláldozás?!

Nem lehet megítélni! 1849 őszétől, 1859-ik évig, — tehát egy évtizedig tartott e harc, mely a színpadról folyt és csupa odamenekült honvédok által, a bebörtönzés és akasztáshoz oly igen is nagyon értő osztrákok ellen!

Művészet és minden háttérbe szorult e politikai idea, e nemzeti önfenntartásra ösztönző gondolat mellett! Egy nemzet, egy nép színészete sem merete ezt tenni soha, csak a magyar színészek!

Hogy ezek is 10 évig kibírták, oly tiszteletre méltó erény tőlük, melyért a borostyán mellett megérdemelnék a nemzet-től, hogy tehetetlen vénségökben ép úgy segélyeztessenek, mint azok, kik évtizedekig a nemzeti színház üde árnyaiban kényelmeskedve, örökké nagy fizetésekben uszkálva, az élet végső részében még nagy nyugdíjt is élvezhetnek!

Nem irigylem tőlük, mert hiszen tölem függött, hogy én is részesüljek e zsir fazékból és méltányosnak tartom, hogy ők élvezzék!

Nagyon szomorú látvány az, hogy a magyar színész önmagának is ellensége, népiesen szólva: maga maga alatt vágja a fát, elfordul a feleje nyújtott kartól és a saját kezével veri meg maga magát! Olyan ez épen, mint Shakespeare mondja az örülésben is észszel bíró Lear király ajakával:

— — — — — Ó gyermeki Hálátlanság! nem olyan-e, mintha e száj Megmarná a kezét, hogy tápot ad neki?!

Ilyen berzenkedés az is, melylyel a vidéki színészek nagy része az őket támogató és a színiügyet előmozdító központi kormánytanács ellen viselkednek, mely bizony elég elnéző, mikor oly esetekre is szemhet huny gyakran, melyekkel a szabályok ellen vétének, vagy olyanokra, hogy a szövetkezésből kizárt színész más név alatt még is csak a színészetnél van és maradhat.

Bizony inkább örüljön a vidéki színész, hogy akadtak a kezdeményezők mellett férfiak, kik a feleltség sűrű fátjától levették a magára hagyatott gyámoltalan vidéki színészetéről, kik bibelődnek és bajlódhatnak velők, tesznek is annyit a mennyit a körülmények megengednek.

Mi neki Hekubá? — mondja Hamlet a színészre! Mik nekik, t. i. a színészegyesület közp. korm. tanács b.-pesti tagjainak — a vidéki színészek? — Ők el vannak ezek nélkül és el lehetnek, hisz a di-csőség ára, béré sem olyan, hogy talán ez vezérelné őket s nem az a tiszta jóindulat, hogy ott a központon tegyenek valamit a vidéki színészet ügyében!

(Vége követk.)

Mindenféle.

— **Választások K.-Vásárhelyt.** K.-Vásárhelyt f. hó 16-án folyt le a községi képviselő megválasztása, 18-án pedig a tisztújítás tartatott meg. A magyar ember nagy zajjal és egész odaadással szokta gyakorolni alkotmányos jogát s ezen ősi szokásnak mi is hódolva, a választások nagy érdeklődés- és szokatlan élénkséggel folytak le. Folyó hó 16-án a következő képviselők lettek megválasztva: Szőcs József polgármester, Molnár Dénes rendőrkapitány, Kovács Dániel pénztárnok, Csizsár József volt cseh-mester, Szotyori József telekkönyvvezető, ifj. Kovács Imre, Jancsó Mózes, (Jánosé), Kovács Pál, Szabó Dénes, Jancsó Géza, Nagy Ezékiá, Kovács István ev. ref. lelkész. 18-án három ágyulóvész hirdeté a tisztújítás kezdetét. A tanácsházban szokatlan élénkség uralkodott; az elnöki széken megyünk érdemekben gazdag, közszereletben álló ősz alispánja, közepén a tiszteletre méltó képviselőtestület, hátul meg a terem sötétebb zugjaiban a kíváncsiak és a „drukkoló” hivatalnokjelöltek serege. Ünnepeyes csendben indult meg a választás s ellenjelölt hiányában Szőcs József polgármesternek, Molnár Dénes rendőrkapitánynak, Kovács Dániel pénztárnoknak, Szabó Dániel tiszti ügyésznek közfelkiáltással lettek megválasztva. A többi állomások titkos szavazat útján következően töltek be: városi főorvos dr. Sinkovics Ignác, gazdasági tanácsos Szabó Dénes, közgyám Dobay János, aljegyző Benkő Sándor, rendőrbiztos Szacsva Pál. Nem adhatunk véleményt a megalakult tiszti kar felett, mert jó magunk is oda tartozunk, de azt bátran merjük konstatálni, hogy a jóakarat egyikben sem hiányzik s így a jövő fogja megmutatni, hogy a tiszti kar meg fog-e felelni a hozzá kötött várakozásnak. A választás tehát rendben és méltósággal folyt le s ezért teljes elismerés illeti megyünk nagyérdemű alispánját, mint a ki pártatlan igazságosságával és tapintatosságával járt els a kellő mérsékletet s nyugalmat mindvégig fenn tudta tartani.

— **Meghívás.** Azokat, kik Csik-Szere-dában egy felállítandó polgári olvasóköri eszméjét pártolják, felkértem, hogy f. hó 24-én d. u. 2 órakor a városi iskola termében e tárgyban tartandó értekezletre megjelenjen szíveskedjenek. Csik-Szere-dában, 1882. decz. 18-án. Szopos Elek.

— **A marhavészről** elterjedt kőza hírekkel szemben a kedélyek megnyugtatósa végett hiteles értesítés alapján kinyilvánítjuk, hogy Háromszék-megyében még eddig marhavész kőreset nem fordult elő, s így a zárlat megszüntetése nem sokára várható.

— **A székely művelődési és közigazdasági egylet** közgyűlése elhatározta, hogy Székely József csikszeredai ifjunak — ki a váci kosárfonó tanműhelyben az egyesület segélyével tanult és ott már a tanfolyamot el is végezte — egy évre 120 frt segélyt és 60 frt felszerelési költséget ad; egy év múlva pedig szabad lábra bocsátatik.

— **A székely-egylet közgyűléséhez** a közgyűlés napján délelőtt Maros-Vásárhelyről Sándor Kálmán székelyegyleti tagtól a következő üdvözlő sürgöny küldetett, a mely a fővárosból távollévő elnökhöz lévén címelve, nem juthatott kellő időben rendeltetése helyére, s így hirlap útján hozzuk a székelyegyleti tagok tndomására. „Székely-egylet közgyűlésére, Hajós János elnök által Budapesten. (Főposta-épület). Eredményes székely véreink, s általuk egyesült magyar hazánk jövőjére kiható — munkálkodásukhoz, szerencsét és áldást kívánok. Ha vitathatják is újabb tudósaink székely nemzetünk eredetét, de azt, hogy magyar hazánknak, a koronás magyar királynak legőszintébb, legerősebb, legbiztosabb, legönfeláldozóbb, leglelkesebb, lángoló honszerelmű magyar hazafiai között a székely nemzet mindig ott volt, és mindig ott lesz, a mikor a szükség úgy kívánta vagy kívánni fogja: azt vitatni sem lehet. Versengés közöttünk csak hazánk szeretetében legyen! Cs.-szt.-mihályi Sándor Kálmán.”

— **Csik-Gyimesből** az egyik közelebbi számunkban említett panaszra a következő választ vettük: „Tekintetes szerkesztő ur! Becses lapja 121-ik számában közölt s Gyimes felső s Középlök és Gyimesbükk községekben uralkodó járványos betegségek miatt emelt panaszra legyen szabad a következőkben válaszolnom: Igaz, hogy Gyimesközéplök s Gyimesbükk községében a hasi hagymáz, vörös himlő és toroklob betegségek kiütöttek; azonban azoknak meg-gátlására, mihelyt a járvány az előjáróságoknak tudomására jutott, azonnal megtétettek a szükséges intézkedések; nevezett községekben a járványkezelő orvos már több ízben pontosan megjelent, az orvos-rendszabályok azonnal alkalmazásba vétettek, a beteg- vagy halottas házakhoz a közlekedés és néptömörülés meg-gátlása végett örök állítottak s a fertőtlenítés eszközöltetett stb. — Ennyit az igazság érdekében s felszólaló megnyugtatóására szükségesnek tartottam megjegyezni, kérve őt, hogy más-kor hitelesebb kutforrásból merítsen. Csik-Gyimesbükkön, 1882. december 12. Vass István s. k. körjegyző.”

— **Elbékelt tolvajság.** A közelebb mult napokban egy felcsiki ember két lovas szekerekkel megállott Rákos közt. Szekerét lovával az uton hagyva, maga betért egy házhoz. Mire újra visszatért szekerekhez, lovainak hült helyét találta. Azonnal keresésökre indult s meg is találta lovait Dánfalvában a B. A. uram kamarájában. Hogy és miért kerültek a lovak a kamarába, azt nem sokat hányták-vetették, mert a káros uram jónak tartotta „elbékélni” a dolgot. Ajánljuk a kir. ügyész ur figyelmébe, mert hátha a békességbe neki is van beleszólása.

— **Levélczím:** „T. T. Ceazar Jófe-nech Cieracosban, utopozszo Cieracos.” (Magyarul: T. cz. Császár Józsefnek Csik-Rákosban, utolsó posta: Csik-Rákos.) S elég szerencsés az a levél, hogy mégis eljut a fen-nebbi címzéssel Csik-Rákosra Bukurestből.

— **Igazítás.** Lapunk mult számában a csikszeredai olvasóköri közgyűléséről hozott értesítésből tévedésből kimaradt a megválasztottak közül a Beteg Antal választmányi póttag neve, mit kérünk így igazítani.

— **Megjelent az „Önügyvéd”** című közhasznú mű 15-ik füzeté; írta Knorr Alajos, kiadja ifj. Nagel Ottó Budapesten a nemz. színház bérházában. E füzetben a szerző befejezi a községi bíraskodás körüli eljárás ismertetését, annak utána közli a községi bíraskodás alá nem tartozó kisebb peres ügyi eljárás és ezen eljárás folytán keletkező végrehajtások szabályait és ezen két eljárásra vonatkozólag számos írománypéldákat hoz. Ezután át-tér a váltó-eljárásra, közli a sommás és rendes váltó-eljárás szabályait, s megkezdí a kereskedelmi ügyekben követendő eljárás ismertetését. Ezen igen érdekes tartalmu füzet ára 30 kr. Az első 10 füzet, mint a munka első félkötete külön is kapható, ára 3 frt.

A közönség köréből.*)

Hosszufalu, 1882. nov. 23.

Nyílt levél

a „Székelyföld” tek. szerkesztőségéhez

K.-Vásárhelyt.

Néhány hóval ezelőtt e lap útján úgy értesültem, mintha a „Rikán belöli honvéd-egylet” még mindig fennállana.

Igen jól tudom én azt, hogy az idő már a 60-as évek elején alakult honvéd-egyletek fölé t-ot állított. Azt is nagyon jól tudom, hogy a mai politika az általunk vérig védett politikát, jogot és állameszmét többé nem szanctionálja; hanem azért mégis humanus okoknál fogva ohajtánám tudni, hogy tulajdonképen áll-e még a kérdéselt egylet, s ha igen: kik képezik annak név szerinti tiszti karát?

E helyen szerkesztő urnak erre vonatkozó becses felvilágosítását köszönettel venné, illetve olvasná

Effendi,

1848—9. honv. hadnagy.*)

*) Az ezen rovatban megjelenő cikkek köz-érdekből díjtalanul közöltnének. A felelősség azonban a közölt illeti. Szerk.

**) Az egylet létezik. Elnöke: Horváth Ignác; jegyzője: Szász Dániel. Szerk.

Piaci árak

		Kézdí-Vásárhely decemb. 13.		Csik-Szereda decemb. 12.		Sz. Udvarhely decemb. 17.		Gy.-Sz. Miklós decemb. 18.	
		frt.	kr.	frt.	kr.	frt.	kr.	frt.	kr.
Hecotolter	Buza) tiszta	6	60	6	50	9	10	5	50
	) elegy	5	30	4	50	—	—	5	—
	Rozs) tiszta	4	90	—	—	5	60	4	25
	) elegy	—	—	—	—	4	—	4	—
	Arpa) tiszta	3	20	—	50	4	50	4	—
	) elegy	—	—	3	—	—	—	3	50
	Zab	2	—	2	—	3	50	2	—
	Törökbuza	4	30	5	—	6	40	5	50
	Kása) köles	10	—	10	—	—	—	9	—
	) árpa	6	—	3	—	—	—	—	—
Kilóer	Borsó	8	—	—	—	—	—	—	—
	Lencse	—	—	—	—	—	—	—	—
	Fuszulyka	6	—	5	—	5	—	—	—
	Lenmag	—	—	5	—	—	—	—	—
	Kendermag	—	—	—	—	—	—	—	—
	Bükköny	—	—	—	—	5	—	—	—
	Pityóka	1	—	1	—	3	50	1	52
	Marhahus	—	36	—	32	—	40	—	30
	Disznóhus	—	48	—	40	—	48	—	48
	Juh-hus	—	24	—	20	—	—	—	20
Darab	Szalona	—	80	—	80	—	72	—	80
	Fagygyu	—	32	—	32	—	36	—	40
	Malacz	1	—	1	50	—	—	1	10
	Lud	—	80	—	80	—	—	1	10
	Réce	—	—	—	—	—	80	—	70
	Bárány) fejeér	—	—	—	—	—	—	2	50
	) fekete	—	—	—	—	3	—	3	30
	Egy pár csirke	—	60	—	60	—	—	—	45
	10 tojás	—	20	—	20	—	13	—	15

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru- és értéktőzsdén.
December 19-én.

Cs. és kir. arany	5.64
20 frankos arany	9.47
Német birodalmi márka	58.30
London (2 havi váltókért)	119.15
Magyar papíráradék	84.75

Felelős szerkesztők:
T. Nagy Imre, Dr. Kádehő Ferencz,
Ifj. Dobay János.
Kiadó tulajdonos:
Szabó Albert.

Sz. 4290. tkvi. 1882.

Árverési hirdetmény.

A kézdívásárhelyi kir. Törvényszék, mint telekkönyvi hatóság részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint kézdívásárhelyi ügyvéd Csiki József végrehajthatóan alcsernátóni Rápolthy Mihályné végrehajtást szenvedő ellen 350 frt s járulékaí iránti ügyében végrehajtást szenvedőnek az alcsernátóni 1505. számú tjkvben 17/1., 17/2. és 18. helyrajzi számok alatt foglalt 1080 frt becsértékű ingatlanaira a 6/a. és 5. alatti perfeljegyzések sérelme nélkül ügyvéd Csiki József kérelmező 350 frt tőke követelésének, ettől 1880. évi október hó 15-ik napjától járó 6%-os kamatoknak, 11 frt 20 kr perbeli, 37 frt 12 kr végrehajtási már megállapított, valamint jelenlegi 9 frt 50 kr és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett a kért végrehajtási árverésről a hirdetmény kibocsátatik.

A kikiáltási ár a fennebbi becser, melyen alul is az ingatlanok szükségességében el fognak adni.

Árverezni akarók tartoznak a becser 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban az árverésről a kiküldött kezéhez, az árverés megkezdése előtt letenni.

Az árverési feltételek a kir. törvényszék telekkönyvi hatóság irodájában a hivatalos órák alatt, ugy Alcsernátón községi előjáróságánál bárki által megtekinthetők.

Az árverés fogantatására határidőül 1883. évi február 15-ére délelőtt 9 óra Alcsernátón községi házában kitétetik azzal, hogy ezen alkalommal az ingatlanok, ha becseren felül ígért nem tétetik vagy a becser sem adatik meg, becseren alól is el fognak adni.

Erről érdekeltek értesítetnek.

A kézdívásárhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnak 1882. évi október hó 14-én tartott üléséből.

1—1

KITÜNŐ MINŐSÉGŰ OROSZBAGARIA- ÉS KAUTSCHUK- börkenöcseimre

van szerencsém a n. érd. közönség figyelmét felhívni.

Nevezett börkenöcs

azon jó tulajdonsággal bír, hogy a leg-egyszerűbb

készítésű bőrt is tartóssá, puhává és vízhatlanná teszi.

Kapható 1 frt 45 kros és 18 kros dobozokban

ifj. Geringer Ferencz

börkereskedőnél

Gy.-Szt.-Miklóson.

4—5

355. szám.

Árverési hirdetmény.

Alólirt kiküldött végrehajtó által ezen közhírré tétetik, hogy a kvásárhelyi kir. járásbíró 2104 számú végzése által Imecs-falván lakó idősb Jakab István ellen kézdívásárhelyi Frenkul Emánuel részére 25 frt 24 kr követelés végett elrendelt kielégítési végrehajtás folytán 1881. november hó 19-én bíróság lefoglalt s 330 frtra becsült, 1) egy meddő ünnibival, 2) egy három éves bikaborjú, 3) egy négyéves kis borjus tehén, 4) egy három éves ökrök tinó 5) két koros szürkeszörű ökrökből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladandók, minek a helyszínén vagyis Imecs-falván, Kovásznán leendő eszközökre határidőül 1882. évi december hó 27-ik napjának délelőtti 10 órája kitézetett, melyhez a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érdeklött ingóságok emez árverésen a polg. tk. rdt. szerint szükség esetében becseren alól is el fognak adni.

Kelt Kovásznán, 1882-ik évi decem-ber hó 15-ik napján.

Hamar Lajos,

kiküldött bírósági végrehajtó.

Ismerősök számára

kérek még néhány „Betegbarát” című könyveket, mert váratlan gyors felgyógyulásom következtében azt mindenki ismerni szeretné stb. Egy szerencsésen felgyógyultnak e sorai önmagukban beszélnek; ezért csak arra figyelmeztetünk, hogy a „Betegbarát” kívánatra Gorisckek K. egyetemi könyv-árus által (Bécs, I. István-ter 6.) ingyen és bérmentve küldetik meg, a megrendelőnek tehát nem okoz több költséget 2 kr-nál a levelező lapért.

3*

2—2

Gyertyánffy Gábor

KÖNYV-, SZÉPMŰ- ÉS PAPIRKERESKEDŐ
SZÉKELY-UDVARHELYEN
AJÁNlja DUSAN FÖLSZERELT RAKTÁRÁT
KARÁCSONI ÉS UJÉVI AJÁNDÉKOKUL

alkalmas következő cikkekben:

POMPÁS DISZKÖTÉSŰ KÖNYVEK a magyar költészet remekeiből; imakönyvek; ifjúsági iratok; képes gyerekkönyvek;
NAPTÁRAK AZ 1883-ik ÉVRE.

DISZMŰÁRUK: minden fajta TÁRCZÁK; DOHÁNY-, BURNÓT- és GYUFASZELENCZÉK; IRÓSZEREK; NŐI VARRÓ DOBOZOK (necesaire) és ILLATOS PÁRNÁK. DOHÁNYZÁSI ESZKÖZÖK sárga és fekete borostyánkő, tajték és cseresnyefából. ILLAT- ÉS TOILETTE-SZEREK.

Első kezektől beszerzett, a legjobbaknak bizonyult KORCSOLYÁKBÓL

nagy raktárt tartunk és a következő

ELŐNYÖS ÁRAKBAN AJÁNljuk:

1 pár „Hungaria” 5 frt — kr. 1 pár „Clubs” 3 frt 20 kr.

1 „ „Matador” 5 frt 75 kr. 1 „ „Germania” 4 frt 75 kr.

1 „ „Austria” 5 frt 25 kr. 1 „ „Halifax” 2 frt 75 kr.

1 „ szijjak nélkül, oldal és sarokcsavarral felerősíthető

korcsolya 2 frt 50 kr.

1 „ könnyű erős aczélskorcsolya sarokcsavarral és

szijjakkal 1 frt 80 krtól 2 frtig.

1 „ fakorcsolya aczéltalppal szijjakkal 1 frt 15 kr.

Korcsolyáink, az „Austria” kivételével, mely szilárd aczéltöntvény, **finom aczélből kovácsoltak,** nagyobb részt **segedeszköz nélkül** pár másodperc alatt biztosan a lábbelire erősíthetők.

!! Postán rendelték az ár és 20 kr postadíj beküldésénél **bérmentve,** két vagy több pár minden esetben **bérmentve** küldetnek szét!!

GYERTYÁNFFY JÓNÁS FIAI
Székely-Udvarhelyen.

BROGLE JÓZSEF

gép- és rostalemez-gyára Budapesten.

Gyár: váci ut az osztr. államvaspálya közelében. Raktár: váci körút 68. szám
Ajánlja minden gazdasági kiállításon kitétetett, javított gyártmányait, mint:

TRIEURÖKET változó rostával.

Tisztító gépeket szelelővel.

Különlegességek malmok számára.

28.466 szám alatt szabadalmazott

hármass ekeket, cséplőgép-ros-

tákat, lyukasztott és hasított

lemezeket vas-, aczel- és horganyból,

valamint mindennemű gazdasági gépek- és szereke.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Árverési birdetmény.

Alólirt fürdőbirtokosság közhírré teszi, hogy a tusnádi fürdő helységben levő földött sétatér nagyvendéglője és a mészárszék a husvágási joggal az 1883-ik évre 1882. december 27-én d. e. 10 órakor a fürdő helységben tartandó nyilvános árverésen haszonbérbe kiadatnak.

Bérleti szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át, mint bántapénzt, az árverés előtt befizetni.

Az árverési feltételek alólirt jegyző-nél betekintheők.

A tusnádi fürdőbirtokossági egylet megbízásából:

Cs.-Szereda, 1882. decz. 6.

Miklósi József,

jegyző.

Haszonbéri hirdetmény.

Csik-Verebes községében, az Olt-vízének keleti oldalán levő Kovács Gergely és részese tulajdonát képező két kövü lisztelő malmuk 1883. évi Szt.-György naptól (ápril 24) kezdődőleg 6 egymást követő évre Csik-Verebesben alulirt által szabad kézből haszonbérbe fog adni, vagy esetleg örök áron is eladandó; miről haszonbérbe venni vagy örök áron vásárlani szándékozók ezennel értesítetnek, mely iránt az illetők felvilágosítást alulirtnál bármikor szerezhetnek.

Kelt Cs-Verebesben, 1882. nov. 23.

3—3

Kovács Gergely s. k.